

Яцун А.Г., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії*
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Розвиток ринку продукції равликівництва та її експортний потенціал

Мале підприємництво характеризується високою мобільністю, сприяє демонополізації ринків і розвитку здорової конкуренції. Дрібнотоварне фермерство в умовах України, як і в країнах ЄС, має кількісну перевагу, однак, на відміну від європейських колег, вітчизняні фермери не досягли домінуючої частки у виробництві ВВП, тому актуальним є пошук інноваційних напрямів виробництва, серед яких варто виділити тренд на нішеві або крафтові види продукції [1-3]. До них відноситься і формування пропозиції на равлики.

У системі даних дуже багато товарів різного призначення і для зручності їх обігу необхідна система, яка б позначала кожен товар. Саме така система має назву «Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності» УКТЗЕД. За даною системою продукція равликів позначається як (з 01 по 05) Живі тварини; продукти тваринного походження: риба і ракоподібні, молюски та інші водяні безхребетні; молюски в черепашці або без черепашки, живі, свіжі, охолоджені, морожені, сушені, солоні або в розсолі; копчені молюски, в черепашці або без черепашки, гарячого або холодного копчення, борошно, порошок та гранули з молюсків, придатні для харчування: равлики, крім морських: 0307600 – копчені, в панцирі або без панцира, гарячого або холодного копчення, не приготовлені іншим способом.

В результаті визначення позиції у державному реєстрі та отримання відповідних сертифікатів якості м'яса равлика, фермерам бажано ознайомитись та забрати ряд нормативних документів для експорту своєї продукції. Після того, як особа досягає товарного виду, м'ясо равликів реалізують в Україні, в основному самі ж фермери на територіях вирощування, що до речі є непоганим додатковим заробітком у туристичній сфері, а також продають продукцію в ресторани. Але основний прибуток все таки іде від експорту в Європейський Союз. Через невеликі потужності українських ферм, підприємці організували всеукраїнську асоціацію, для об'єднання можливостей та задоволення потреб країн-імпортерів. Закупівля з їхньої сторони ефективна та вигідна у великій кількості і само собою легше працювати та укласти договір з одним лицем з великою партією, ніж з багатьма окремими фірмами з маленьким виробництвом. Такі умови співпраці повністю задовольняють потреби європейських країн, особливо з урахуванням постійно зростаючого попиту, відповідно і ціни.

Таким чином, Україна була, є і буде найкращою територією для вирощування равликів, ніж наприклад Польща, Литва та країни Європи із-за вологості повітря та клімату. Равлик – це молюск класу черевоногих із зовнішньою черепашкою, який відноситься до типу тварин. Але на відмінно від тварин, у равликів вологість є найголовніша умова існування, росту, розмноження та всіх інших процесів. Це не єдина риса, яка відрізняє равлика від

* Науковий керівник - Вдовенко Н. М., д-р екон. наук, професор

тварин. Одною з таких різниць є народження наступного покоління. Тоді як у тварин за цю функцію відповідальні такі процеси як народження, яйценодження та яйцевідкладання, равлики відкладають ікру, що робить їх більше схожими на гідробіонтів. М'ясо равликів містить багато білку, більше ніж курине м'ясо, але при цьому ж майже не містить холестерину та інших шкідливих для здоров'я людини речовин. Така несхожість на інший тваринний світ робить равлика особливим перспективним видом для реалізації на ринку.

Список використаних джерел:

1. Петропавловська С. Є., Земляк О. В. Оцінка інфраструктури ринку геліцекультури та можливостей реалізації експортного потенціалу. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 20. С. 115–120.
2. Ложачевська О. М., Вдовенко Н. М., Родченко С. С., Ігнатюк В. В. Управління системою адаптивного стратегічного планування інноваційно орієнтованого конкурентоспроможного підприємства в умовах глобалізації та COVID-19. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. № 1 (248). С. 53–60.
3. Vdovenko N. M., Korobova N. M. Methods of state regulation of agricultural sector in terms of the orientation of the economy to safety and quality standards. *Wspolraca Europejska*. 2015. № 3 (3). Vol. 3. С. 68–80.